

۱۴۰۳، ۴، ۹
۹/۸۲۴۲۵

مشخصات سند	
عنوان سند: شیوه‌نامه حمایت از ایجاد و برگزاری رشته‌های تحصیلی راهبردی در دانشگاه‌های کشور	
نوع سند: شیوه‌نامه	شماره سند: عتف-ش-۲۲۱۹
ویرایش: ۰۱	صفحه: ۴

اقدام کنندگان			
مسئولیت	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضا
تهیه کننده	رضا نقی‌زاده	مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی	
	صمد نژاد ابراهیمی	مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی	
تائید کننده	روح الله رازینی	معاون آموزشی	
	پیمان صالحی	معاون پژوهشی	
تصویب کننده	محمدعلی زلفی‌گل	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید سند	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورتجلسه	امضا
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی	روح الله رازینی	شماره جلسه: ۹۷۱	
		تاریخ: ۱۴۰۳/۰۳/۲۷	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند
دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی			

 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	شیوه نامه حمایت از ایجاد و برگزاری رشته های تحصیلی راهبردی در دانشگاه های کشور	شماره: عتف-ش-۲۲۱۹
		ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۴۰۳/۰۳/۲۷
		صفحه: ۲ از: ۴

مقدمه

در راستای توجه ویژه به رفع نیازهای کشور در علوم و فناوری های راهبردی و مطابق با اسناد بالادستی کشور از جمله سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و نقشه جامع علمی کشور، مطابق با مصوبه جلسه ۹۷۱ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی به تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۷ شیوه نامه حمایت از ایجاد و برگزاری رشته های تحصیلی راهبردی در دانشگاه های کشور جهت اجرا به شرح زیر ابلاغ گردید.

ماده ۱: تعاریف و اختصارات

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه (منتخب): دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی کشور با اولویت اعلامی توسط معاونت آموزشی وزارت رشته تحصیلی راهبردی: رشته های جدید و مبتنی بر علوم و فناوری های حساس، برافکن و قدرت آفرین که آینده توسعه و پیشرفت کشورها تابعی از دستیابی به این فناوری ها می باشد و نیازمند حمایت ویژه وزارت است.

ماده ۲: اهداف

- شناسایی و به روزرسانی رشته های تحصیلی راهبردی در وزارت
- تسهیل و تسریع توسعه رشته های تحصیلی و اقدامات پژوهشی و فناوری و بین المللی مرتبط در حوزه های راهبردی
- رفع موانع اجرای رشته های تحصیلی راهبردی در دانشگاه های منتخب
- اشتراک منابع و ظرفیت های دانشگاه های منتخب جهت اجرای رشته های راهبردی
- حمایت هدفمند از دانشگاه ها و مراکز پژوهشی و فناوری، اعضای هیات علمی، پژوهشگران و دانشجویان فعال در حوزه های علمی و فناوری های راهبردی

ماده ۳: فهرست و محدوده رشته های راهبردی هر ساله توسط معاونت آموزشی وزارت اعلام و به روزرسانی می شود.

ماده ۴: کمیته حمایت از رشته های راهبردی متشکل از اعضای زیر می باشد:

- معاون آموزشی وزارت (رئیس کمیته)
- معاون پژوهشی وزارت (نائب رئیس کمیته)
- مدیرکل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی (دبیر کمیته)
- مدیرکل گسترش آموزش عالی
- مدیرکل سیاست گذاری و برنامه ریزی پژوهشی
- مدیرکل مربوطه در معاونت فناوری و نوآوری
- یکی از مشاورین وزیر
- رئیس مرکز همکاری های بین المللی وزارت

شماره: عتف-ش-۲۲۱۹	شیوه‌نامه حمایت از ایجاد و برگزاری رشته‌های تحصیلی راهبردی در دانشگاه‌های کشور	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱		
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۳/۲۷		
صفحه: ۳	از: ۴	

- رئیس موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی
- رئیس موسسه تحقیقات سیاست علمی کشور
- نماینده معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان (در سطح معاون یا رئیس مرکز)
- معاونان آموزشی دانشگاه‌های مشارکت‌کننده در برنامه حمایت سالیانه به دعوت دبیر کمیته با حق رأی
- دانشمندان و مدیران منتخب به دعوت دبیر کمیته با حق رأی

تبصره ۱: دبیرخانه کمیته در معاونت آموزشی وزارت تشکیل می‌شود.

تبصره ۲: جلسات با حضور ۵ نفر از اعضاء و تصمیمات با رأی اکثریت حاضرین تصویب خواهد شد. در مواردی که آراء برابر است رأی رئیس کمیته ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۵: فرآیند شناسایی و حمایت از رشته‌های راهبردی به شرح زیر است:

گام ۱: حوزه‌های رشته‌های راهبردی به دانشگاه‌های منتخب توسط معاونت آموزشی با همکاری معاونت پژوهشی وزارت اعلام می‌شود.

گام ۲: در هر حوزه یک دانشگاه محوری و تعدادی دانشگاه همکار از میان دانشگاه‌های منتخب شناسایی می‌شود و تحت عنوان کارگروه مأموریتی حوزه راهبردی شناخته می‌شوند. دانشگاه محوری موظف به هماهنگی و پی‌گیری مصوبات کمیته با همکاری دانشگاه‌های همکار تا حصول نتیجه خواهد بود.

گام ۳: رشته‌های تحصیلی راهبردی در هر حوزه توسط دانشگاه محوری و دانشگاه‌های همکار شناسایی می‌شود و برنامه درسی رشته و شرایط اجرا و پذیرش دانشجو و حمایت‌های موردنیاز در آن مشخص و به کمیته پیشنهاد می‌شود.

گام ۴: برنامه درسی رشته، شرایط اجرا، دانشگاه‌های حائز شرایط اجرای رشته از میان دانشگاه‌های منتخب و تعداد پذیرش دانشجو و حمایت‌های موردنیاز در کمیته تصویب و پس از تأیید معاون آموزشی و معاون پژوهشی وزارت (بنابر موضوع حمایت) و در صورت نیاز تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، موارد جهت اجرا به بخش‌های مجری در وزارت و دانشگاه‌ها ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱: نمایندگان معاونت آموزشی و معاونت پژوهشی موظف به پی‌گیری مصوبات گام ۴ می‌باشند.

تبصره ۲: در هر رشته حداقل دو دانشگاه یا موسسه پژوهشی بایستی با هم مشارکت نمایند. مشارکت لزوماً به معنی اجرای دو مدرکی رشته تحصیلی نمی‌باشد بلکه باید در قالب توافقات حاصله در کمیته توافق‌نامه اجرای مشترک و بهره‌مندی از زیرساخت‌ها و اساتید یکدیگر را به امضا برسانند.

ماده ۶: حمایت‌های پیش‌بینی‌شده در راستای اجرای رشته‌های تحصیلی راهبردی در دانشگاه‌های منتخب به شرح زیر است:

۶-۱- برنامه درسی رشته تحصیلی راهبردی توسط مجموعه‌ای متشکل از دانشگاه محوری و دانشگاه‌های همکار تدوین می‌شود و پس از تصویب کمیته بدون نیاز به طرح در کارگروه‌های علمی شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی جهت اجرا به تصویب کمیسیون برنامه‌ریزی درسی، محتوا و سرفصل رشته‌های تحصیلی می‌رسد.

 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	شیوه‌نامه حمایت از ایجاد و برگزاری رشته‌های تحصیلی راهبردی در دانشگاه‌های کشور		شماره: عتف-ش-۲۲۱۹
			ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۴۰۳/۰۳/۲۷
			صفحه: ۴ از: ۴

۶-۲- بنابر شرایط پیش‌بینی شده در اجرای رشته‌های مصوب کمیته (گام ۴ ماده ۵)، درخواست‌های دانشگاه‌های منتخب برای ایجاد رشته در دانشگاه به طور مستقیم در جلسه شورای گسترش آموزش عالی طرح و اجرایی می‌شود.

۶-۳- ظرفیت پذیرش دانشجویان مطابق با مصوبات کمیته جهت درج در دفترچه آزمون سراسری توسط سازمان ملی سنجش و ارزشیابی نظام آموزش کشور توسط معاونت آموزشی اعلام می‌شود.

تبصره ۱: در سال‌هایی که زمان درج در دفترچه آزمون سپری شده است درخواست‌های پذیرش به شورای هدایت استعدادها درخشان جهت اجرا ارائه می‌شود.

۶-۴- معاونت پژوهشی بر اساس نیازهای حمایتی مصوب گام ۴ ماده ۵ نسبت به ارائه امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی و پیگیری‌های موردنیاز تا حصول نتیجه اقدام خواهد کرد و به این منظور حمایت ویژه و فوری از نیازهای آزمایشگاهی دانشگاه‌های منتخب مطابق مصوبات کمیته انجام خواهد داد.

۶-۵- نشریات مصوب کمیته در گام ۴ ماده ۵ از شماره اول حائز رتبه‌بندی مورد تأیید معاونت پژوهشی خواهند بود و مشمول حمایت‌های مالی این معاونت جهت بین‌المللی سازی در سال اول خواهند شد.

تبصره ۲: در سال‌های آتی با توجه به شاخص‌های معاونت پژوهشی رتبه‌بندی نشریات مصوب انجام خواهد شد.

۶-۶- جذب هیات علمی با همکاری مرکز جذب و مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت برای دانشگاه‌های منتخب در رشته‌های راهبردی در اولویت می‌باشد.

۶-۷- معاونت پژوهشی با همکاری معاونت آموزشی موظف به پیگیری پرداخت پژوهانه ماهیانه به دانشجویان رشته‌های راهبردی در مقطع دکتری تخصصی جهت حضور تمام‌وقت به عنوان پژوهشگر آزاد در دانشگاه می‌باشد.

۶-۸- در صورت تصویب کمیته در گام ۴ ماده ۵، استقرار شرکت‌ها و هسته‌های فناور در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری دانشگاه‌ها با تأیید معاونت فناوری و نوآوری در اولویت ویژه قرار می‌گیرد.

تبصره ۳: سایر حمایت‌ها بنابر موضوع و تصویب کمیته در دستور اجرا قرار خواهد گرفت و به فهرست حمایت‌ها اضافه خواهد شد.

ماده ۷: سایر

۷-۱- معاونت آموزشی با همکاری معاونت پژوهشی موظف به ارائه پیشنهاد ایجاد مرکز حمایت از رشته‌های راهبردی برای سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ می‌باشد.

۷-۲- گزارش عملکرد کمیته و اجرای مصوبات آن هر ۳ ماه توسط دبیرخانه کمیته به وزیر علوم، تحقیقات و فناوری ارائه می‌شود.

۷-۳- مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت موظف به تسهیل همکاری‌های بین‌المللی در رشته‌های تحصیلی راهبردی اجرا شده می‌باشد.

ماده ۸: این شیوه‌نامه در ۸ ماده و ۷ تبصره در تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۷ در جلسه ۹۷۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراست.